

Dersin Amacı

Türk el sanatları araştırmalarının kapsamını, konusunu, yöntemini ve temel ilkelerini açıklayabilecektir. Türk el sanatlarında türleri hakkında bilgi sahibi olacak ve Türk el sanatlarının yapısal, işlevsel ve bağlamsal özelliklerini açıklayabilecektir.

Dersin İçeriği

Türk el sanatları araştırmalarının kapsamı, konusu, yöntemi ve temel ilkeleri; Türk el sanatlarında türler; Türk el sanatlarının yapısal, işlevsel ve bağlamsal özellikleri.

Dersin Kitabı / Malzemesi / Önerilen Kaynaklar

Erdal Ünsal (2018). "Sanat ve Hayat Bağlamında, Sanat/Zanaat Söylemi". Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S.1, s. 109-124.
Ercan Çalış (2022). Ana Hatlarıyla Geleneksel Türk El Sanatları. Recai Karahan Armağanı. Ankara: Berikan Yayınları, s. 103-116.
Tarfımca ders notu olarak yüklenen power point sunumu
Semra Kılıç Karatay (2025). "El Emeği Eserlerinden Örücülük Sanatı İle Elde Edilen Çorap Örneklerinin
Sergilendiği Yerlere Bir Örnek "Eskişehir Odunpazarı Seher Antik Evi". S. 6, s. 265-290.
Adem Çelik vd. (2013). "Hatay Yöresinde Bitkisel Örücülük". Akdeniz Sanat Dergisi, S.11, s. 65-74.
Adem Öger ve Recep tek (2016). Risâle-i Nemed-Mâllık (Keçecilik Risalesi), Yay. Haz. Ahmet
Turan Türk-Ekber Enveri-Hüseyin Karakaya-Zulhayat Ötkür, Ankara: Gazi Kitabevi.
Mehmet Özdemir (2019). "Geleneksel Meslekler ve Bir Ustanın Hikâyesi: Giresun'da Demircilik". KSBD, S. 21, s. 499-516.
Ünal Zal ve Ümit Eker (2014). "Risâle-i Temürçilik". Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi, S. 2/4, s. 11-23.
Zeynep Balkanal (2021). "Gerede'de Kaybolan Bir Meslek Bakırcılık". Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S. 34- s. 68-85.
Cavit Polat (2014 Neval Sakin (2010). "Yerel Bir Kültür Ürünü Örneği: Soğanlı Bebekleri". Folklor/Edebiyat, S. 63, s. 179-190.
Neval Sakin (2010). "Yerel Bir Kültür Ürünü Örneği: Soğanlı Bebekleri". Folklor/Edebiyat, S. 63, s. 179-190.
Nagihan Çetin (2023). Türkçe Bebekler Türkiye'de Folklorik Bebek Üzerine Bir İnceleme Ve Uygulama. Çanakkale: Paradigma Yayınları.). Osmanlı'dan Günümüze Maraş'ta Bakırcılık. Ankara: Öncü Basımevi.
Adem Öger ve Gülbin İnce (2014). "Halı Dokumacılığının Avanos Yöresi Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yaşamındaki Yeri". Avanos Sempozyumu Bildirileri Kitabı.
Meral Akan (2016). "Anadolu Yörük Yaşamında Dokuma Geleneği". Kalemisi, S. 7, s. 39-58.
Deniz Gümüş ve Gamze Uray (2018). "Oya El Sanatı Üzerine Bir İnceleme". Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, S. 55, s. 355-369.
Sevim İşbilir vd. (2022). "Günümüzde Mersin Olgunlaşma Enstitüsünde Üretilen İğne Oyası Tasarım Örnekleri". Turkuaz, S. 2, s. 204-223.
Hande Kılıçarslan ve Fatma Cansız (2021). "El Sanatları Kurslarının Kültürel Mirasımıza Katkısı: Kırşehir Halk Eğitim Merkezi Örneği". Selçuk Ün. Sos. Bil. Ens. Der. (46): 142-151.
Akpulat, N. A. & Polat Üzümcü, T. (2020). "Geleneksel Türk el sanatlarının yaratıcı turizm kapsamında değerlendirilmesi: Ödemiş yerel halkının bakış açısı". Journal of Social and Humanities Sciences Research, 7(51), 584-597.
"Geleneksel Türk El Sanatlarında Kullanılan Motiflerin Kategorizasyonu"
Kadir Murat Altıntaş (2016). "Kaybolmaya Yüz Tutmuş Geleneksel Türk El Sanatkârlarının Karşı Karşıya Bulunduğu Ticari Sorunların Analizi". Bilig, S. 77, s. 157-182.
Mücella Kahveci (1998). 21. Yüzyıla Girerken Geleneksel Türk El Sanatları. Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı. s. 387-397.
Mine Can (2013). "Geleneksel Türk El Sanatlarının Turizme Ve Ekonomiye Katkısı". Sosyal Ve Beşeri Bilimler Dergisi, S. 2, s. 259-266
Atilla Can (2022). "Geleneksel Türk Ebru Sanatına Alaylı Bir Bakış". Lale Kültür, Sanat Ve Medeniyet Dergisi, S. 6, s. 68-74. Tahsin Bozdağ (2014). Gelenekselden Geleceğe Ebru. İksat Yayınları.

Planlanan Öğrenme Etkinlikleri ve Öğretme Yöntemleri

Anlatma, tartışma, soru-cevap, gösterip yaptırma, öğrenci sunumları

Dersin Verilişi

Yüz yüze

Dersi Veren Öğretim Elemanları

Arş. Gör. Dr. Kamile Serbest

Program Çıktısı

1. Türk el sanatlarının yapı, içerik ve işlev özelliklerini kavrar.
2. Geleneksel el sanatlarındaki değişim ve dönüşüm süreçlerini açıklayabilir.
3. El sanatlarının turizmde kullanım alanlarını açıklayabilir.
4. Türk el sanatlarının kültür ekonomisi bağlamında kullanım alanlarını bilir.
5. Sanat ve zanaat, el sanatları ile ilgili kavramları öğrenir.

Haftalık İçerikler

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Laboratuvar	Öğretim		Uygulama
			Metodları	Teorik	
1	Erdal Ünsal (2018). "Sanat ve Hayat Bağlamında, Sanat/Zanaat Söylemi". Afyon Kocatepe Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi, S.1, s. 109-124.		Anlatım, tartışma, soru-cevap	Sanat ve zanaat kavramları üzerine	
2	Ercan Çalış (2022). Ana Hatlarıyla Geleneksel Türk El Sanatları. Recai Karahan Armağanı. Ankara: Berikan Yayınları, s. 103-116. Tarafımca ders notu olarak yüklenen power point sunumu		Anlatım, tartışma, soru-cevap	El sanatlarının sınıflandırılması ve genel hatlarıyla Türk el sanatları	

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Öğretim		Uygulama
		Laboratuvar	Metodları	
3	Semra Kılıç Karatay (2025). "El Emeği Eserlerinden Örücülük Sanatı İle Elde Edilen Çorap Örneklerinin Sergilendiği Yerlere Bir Örnek "Eskişehir Odunpazarı Seher Antik Evi". S. 6, s. 265-290. Adem Çelik vd. (2013). "Hatay Yöresinde Bitkisel Örücülük". Akdeniz Sanat Dergisi, S.11, s. 65-74. Adem Öger ve Recep tek (2016). Risâle-i Nemed-Mâllık (Keçecilik Risalesi), Yay. Haz. Ahmet Turan Türk-Ekber Enveri-Hüseyin Karakaya-Zulhayat Ötkür, Ankara: Gazi Kitabevi.		Anlatım, tartışma, soru-cevap Anlatma, tartışma, soru-cevap, öğrenci sunumları	Örücülük ve keçe yapımı 1. Öğrenci Sunumları 2. Genel Değerlendirme
4	Mehmet Özdemir (2019). "Geleneksel Meslekler ve Bir Ustanın Hikâyesi: Giresun'da Demircilik". KSBD, S. 21, s. 499-516. Ünal Zal ve Ümit Eker (2014). "Risâle-i Temürcilik". Uluslararası Uygur Araştırmaları Dergisi, S. 2/4, s. 11-23. Zeynep Balkanal (2021). "Gerde'de Kaybolan Bir Meslek Bakırcılık". Mehmet Akif Ersoy Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi, S. 34- s. 68-85. Cavit Polat (2014). Osmanlı'dan Günümüze Maraş'ta Bakırcılık. Ankara: Öncü Basımevi.		Anlatma, tartışma, soru-cevap	Demircilik ve bakırcılık
5	Neval Sakin (2010). "Yerel Bir Kültür Ürünü Örneği: Soğanlı Bebekleri". Folklor/Edebiyat, S. 63, s. 179-190. Nagihan Çetin (2023). Türkçe Bebekler Türkiye'de Folklorik Bebek Üzerine Bir İnceleme Ve Uygulama. Çanakkale: Paradigma Yayınları.		Anlatma, tartışma, soru-cevap, gösterip yaptırma yöntemi	Geleneksel bebek yapımı
6	Adem Öger ve Gülbin ince (2014). "Halı Dokumacılığının Avanos Yöresi Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yaşamındaki Yeri". Avanos Sempozyumu Bildirileri Kitabı. Meral Akan (2016). "Anadolu Yörük Yaşamında Dokuma Geleneği". Kalemisi, S. 7, s. 39-58.		Anlatma, tartışma, soru-cevap, gösterip yaptırma yöntemi	Dokumacılık
7	Deniz Gümüş ve Gamze Uray (2018). "Oya El Sanatı Üzerine Bir İnceleme". Uluslararası Sosyal Araştırmalar Dergisi, S. 55, s. 355-369. Sevim İşbilir vd. (2022). "Günümüzde Mersin Olgunlaşma Enstitüsünde Üretilen İğne Oyası Tasarım Örnekleri". Turkuaz, S. 2, s. 204-223. Atilla Can (2022). "Geleneksel Türk Ebru Sanatına Alaylı Bir Bakış". Lale Kültür, Sanat Ve Medeniyet Dergisi, S. 6, s. 68-74. Tahsin Bozdağ (2014). Gelenekselden Geleceğe Ebru. İksat Yayınları.		Anlatma, tartışma, soru-cevap Anlatma, tartışma, soru-cevap, gösterip yaptırma yöntemi	İğne oyacılığı ve tığ işleri Ebru geleneği ve ebru çeşitleri
8				Ara Sınav
9	Hande Kılıçarslan ve Fatma Cansız (2021). "El Sanatları Kurslarının Kültürel Mirasımıza Katkısı: Kırşehir Halk Eğitim Merkezi Örneği". Selçuk Ün. Sos. Bil. Ens. Der. (46): 142-151.		Anlatma, tartışma, soru-cevap, öğrenci sunumları	1. El sanatları kursları ve geleneğin aktarımındaki rolü 2. Öğrenci sunumları
10	Akpulat, N. A. & Polat Üzümcü, T. (2020). "Geleneksel Türk el sanatlarının yaratıcı turizm kapsamında değerlendirilmesi: Ödemiş yerel halkının bakış açısı". Journal of Social and Humanities Sciences Research, 7(51), 584-597.		Anlatma, tartışma, soru-cevap, öğrenci sunumları	1. Geleneksel el sanatları ve turizm ilişkisi 2. Öğrenci sunumları
11	"Geleneksel Türk El Sanatlarında Kullanılan Motiflerin Kategorizasyonu"		Anlatma, tartışma, soru-cevap, öğrenci sunumları	1. Geleneksel Türk El Sanatlarında Kullanılan Motifler ve Anlamları 2. Öğrenci Sunumları

Sıra	Hazırlık Bilgileri	Öğretim	
		Laboratuvar	Metodları Teorik Uygulama
12	Kadir Murat Altıntaş (2016). "Kaybolmaya Yüz Tutmuş Geleneksel Türk El Sanatkârlarının Karşı Karşıya Bulunduğu Ticari Sorunların Analizi". Bilig, S. 77, s. 157-182.	Anlatma, tartışma, soru-cevap, öğrenci sunumları	1. Geleneksel el sanatları ve ekonomi ilişkisi 2. Öğrenci sunumları
13	Mücella Kahveci (1998). 21. Yüzyıla Girerken Geleneksel Türk El Sanatları. Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı. s. 387-397. Mine Can (2013). "Geleneksel Türk El Sanatlarının Turizme Ve Ekonomiye Katkısı". Sosyal Ve Beşeri Bilimler Dergisi, S. 2, s. 259-266	Anlatma, tartışma, soru-cevap, öğrenci sunumları	1. Günümüzde geleneksel el sanatları 2. Öğrenci sunumları
14	Mücella Kahveci (1998). 21. Yüzyıla Girerken Geleneksel Türk El Sanatları. Prof. Dr. Dursun Yıldırım Armağanı. s. 387-397. Mine Can (2013). "Geleneksel Türk El Sanatlarının Turizme Ve Ekonomiye Katkısı". Sosyal Ve Beşeri Bilimler Dergisi, S. 2, s. 259-266	Anlatma, tartışma, soru-cevap, öğrenci sunumları	1. Günümüzde geleneksel el sanatları 2. Öğrenci sunumları
15		Anlatma, tartışma, soru-cevap, öğrenci sunumları	1. Genel değerlendirme 2. Öğrenci sunumları

İş Yükleri

Aktiviteler	Sayısı	Süresi (saat)
Teorik Ders Anlatım	15	3,00
Ara Sınav (Bütünlemede Kullanılan)	1	1,00
Final	1	1,00
Ders Öncesi Bireysel Çalışma	3	5,00
Ders Sonrası Bireysel Çalışma	3	5,00
Araştırma Sunumu	8	3,00
Ara Sınav Hazırlık	4	4,00
Final Sınavı Hazırlık	4	4,00

Değerlendirme

Aktiviteler	Ağırlığı (%)
Ara Sınav	40,00
Final	60,00

Türk Halk Bilimi Bölümü / TÜRK HALK BİLİMİ X Öğrenme Çıktısı İlişkisi

	P.Ç. 1	P.Ç. 2	P.Ç. 3	P.Ç. 4	P.Ç. 5	P.Ç. 6	P.Ç. 7	P.Ç. 8	P.Ç. 9	P.Ç. 10	P.Ç. 11	P.Ç. 12	P.Ç. 13	P.Ç. 14	P.Ç. 15	P.Ç. 16	P.Ç. 17	P.Ç. 18	P.Ç. 19	P.Ç. 20	P.Ç. 21	P.Ç. 22	P.Ç. 23	P.Ç. 24	P.Ç. 25
Ö.Ç. 1														4				3			4	3		4	4
Ö.Ç. 2															5		5	4	4			4			
Ö.Ç. 3															4	4	5	4							
Ö.Ç. 4														3				4	3						

Ö.Ç.
5

Tablo :

- P.Ç. 1 :** Türk Halk Bilimi tezli yüksek lisans programı mezunları, alana/disipline ilişkin temel ve genel bilgiye sahip olurlar.
- P.Ç. 2 :** Halkbilimine dair belli başlı teorileri ve uygulamaları öğrenmiş olacaktırlar.
- P.Ç. 3 :** Halkbilimi teori ve kuramlarını epistemolojik temelleri ile öğrenerek mesleki yaşamlarında topladıkları malzemeye uygulayabileceklerdir.
- P.Ç. 4 :** Halk kültürüne dair geliştirilen yaklaşım ve yöntemler hakkında bilgi sahibi olacaklar ve bu yöntemlere uygun ders planları ve aktiviteleri hazırlayıp uygulayabileceklerdir.
- P.Ç. 5 :** Türk Halk Bilimi tezli yüksek lisans programı mezunları, halk bilgisi ürünlerinin yaratım, aktarım ve icra süreçlerini kavrayarak halk hayatına ilişkin değişim-dönüşümleri çözümleyeceklerdir.
- P.Ç. 6 :** Türk halk bilgisi alanındaki kuram ve yöntemler konusunda yüksek seviyede bilgi sahibidirler ve bu alandaki problemlere metodolojik ve analitik bir şekilde yaklaşım ve çözüm önerisi sunabilirler.
- P.Ç. 7 :** Topluma dair bilgi üretirler ve ürettikleri bilgiyi karşılaşılan ekonomik, sosyal ve teknolojik problemlerin çözümünde kullanırlar.
- P.Ç. 8 :** Kültüre ait temel unsurları çözümleyebilecek ve bunlardan elde ettikleri çıkarımlarla toplumun kimliğini koruyan bilgi kanallarının korunmasında aktif rol alarak toplumsal kimliğimizin korunmasına hizmet edeceklerdir.
- P.Ç. 9 :** Kültürler arası iletişim kurmada, farklı kültürlerin algılanmasında ve yorumlanmasında gereken donanımı kazanarak bunları kullanabileceklerdir.
- P.Ç. 10 :** Yapılan özgün akademik çalışmalarla Türk Halk Bilimi disiplinine yenilik getirebilecek bilimsel sonuçlara ulaşabilirler.
- P.Ç. 11 :** Alanıyla ilgili karşılaştığı problemlerin çözümünde bilgisayar teknolojilerini kullanır.
- P.Ç. 12 :** İlgili alanında veya toplumun diğer kesimleriyle sözlü ve yazılı iletişim olanaklarını kullanarak profesyonel düzeyde eleştirel olarak iletişim kurabilir.
- P.Ç. 13 :** Bir yabancı dil kullanarak alana ait konularda meslektaşlarıyla iletişim kurabilir.
- P.Ç. 14 :** Alanıyla ilgili çalışmalara katılır.
- P.Ç. 15 :** Mesleki gelişmeleri izler ve bu gelişmelere katkı sağlar.
- P.Ç. 16 :** Disiplin içi ve disiplinler arası takım çalışması yapar.
- P.Ç. 17 :** Sahada derleme, gözlem ve anket çalışmaları yapar.
- P.Ç. 18 :** Alanıyla ilgili edindiği kuramsal ve uygulamalı bilgileri, eğitim-öğretim, araştırma ve topluma hizmet alanlarında uygular.
- P.Ç. 19 :** Yaşam boyu öğrenmeye ilişkin olumlu tutum geliştirir.
- P.Ç. 20 :** Alanıyla ilgili sosyal, kültürel ve sanatsal etkinliklere katılır ve bu tür etkinlikleri düzenler.
- P.Ç. 21 :** Alanıyla ilgili yaptığı çalışmaları ilgili kişi, kurum ve kuruluşlarla paylaşır.
- P.Ç. 22 :** Beşerî bilimler alanında sosyal, kültürel hakların evrenselliğini destekler, sosyal adalet bilinci kazanır, tarihî ve kültürel mirasa sahip çıkar.
- P.Ç. 23 :** Kalite yönetimi ve süreçlerine uygun davranır ve katılır.
- P.Ç. 24 :** Bilimsel bilgiyi açık ve yetkin biçimde aktarabilir.
- P.Ç. 25 :** Sanatsal ve sportif konulara ilişkin bireysel yeteneklerini geliştirir.
- Ö.Ç. 1 :** Türk el sanatlarının yapı, içerik ve işlev özelliklerini kavrar.
- Ö.Ç. 2 :** Geleneksel el sanatlarındaki değişim ve dönüşüm süreçlerini açıklayabilir.
- Ö.Ç. 3 :** El sanatlarının turizmde kullanım alanlarını açıklayabilir.
- Ö.Ç. 4 :** Türk el sanatlarının kültür ekonomisi bağlamında kullanım alanlarını bilir.
- Ö.Ç. 5 :** Sanat ve zanaat, el sanatları ile ilgili kavramları öğrenir.